

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنج شنبه ۲۱ مهر ماه ۱۳۲۲

فهرست مطالب :

۱ - تصویب صورت مجلس	۳ - اعلام نتیجه استخراج آراء مربوط به کمیسیونها .
۲ - تقدیم لایحه مربوط به الغاء حکومت نظامی در موقع انتخابات طهران .	۴ - تصویب هفت فقره مرخصی .
	۵ - موقع ودستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس يك ساعت و نیم پیش از ظهر بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید

صورت مجلس روز یکشنبه ۱۷ مهر ماه را آقای (طوسی) منشی قرائت نمودند * *

موضوع انتخابات مطابقتی ندارد بنابراین تصمیم گرفته شد که مقررات حکومت نظامی نسبت بامر انتخابات در موقع انتخابات تهران ملغی و بی اثر باشد و لایحه اش را تقدیم مجلس میکنم .

بعضی از نمایندگان - دستور دستور

رئیس - آقای انوار

انوار - چون آقای روحی خیلی عجله دارند برای دستور خواستم عرض کنم اعضاء کمیسیون هائی که لوایح در آن کمیسیونها موجود است باید تجدید بشوند تا اینکه

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

صورت مجلس تصویب شد .

۲ - تقدیم لایحه مربوط به الغاء حکومت نظامی در موقع انتخابات طهران

بعد از این يك لایحه ای است تقدیم مجلس میکنم راجع بمقررات حکومت نظامی تهران نسبت بامر انتخابات خاطر آقایان مسبوق است که انجمن نظارت مرگزی انتخابات تهران مدتی است شروع شده است و مذاکرانی بین آن انجمن ودوات بود که البته مقررات حکومت نظامی با

* * عین مذاکرات مشروح دوست و هفتمین جلسه از سیزدهمین دوره قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* * * اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است :

- غائبین با اجازه - آقایان : طالش - ملکزاده آملی - فاطمی .
- غائبین بی اجازه - آقایان : رضوی - اقبال - منصف - تولیت - نوبخت - مؤید ثابتی - فرخ - نواب یزدی - اورنگک - ریگی - شاهرودی - مشار - مکرم افشار - لبقوانی - ناصری - شجاع - اکبر - عطاءالله پالیزی - حمزه تاش - هدایت الله پالیزی - نراقی - اصفهانی - شیرازی - ثقة الاسلامی - نیکیور - معینی - امیر تیمور - سلطانی - صادق زیری - افشار - کرگانی - دکتر لقمان - ناهید - نقابت - کامل ماگو - نصر تیان - هراز .
- دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : امامی - بوداغبان .

لواجیحی که میرود بکمیسون آنها بتوانند در جریان بیاندازند و بعد اینجا مطرح شود والا در غیر اینصورت از طرف دولت باید تقاضای فوریت بشود تا فی المجلس تصویب شود و غیر از این راهی ندارد. این لایحه هم که آقای تدین آورده اند تقاضای فوریت ندارد این هم میرود بکمیسون. پس اگر اینجا بحث در يك امور عام المنفعه بشود گمان میکنم هم صالح برای مردم است و هم کاری کرده ایم. آقای صفوی پررئوس نظر آقایان هست که صحبت میکردند که این پنجاه میلیون که دولت در نظر گرفت اول این زمستان به این مستخدمین دولت بدهد این را ما در کمیسون بودجه برای خاطر اینکه آقایان مستحضر باشند بعجله این لایحه را گذرانیدم و خیلی مختصر و محدودش کردیم که زودتر این لایحه به تصویب مجلس برسد و بدست دولت داده شود که در آنجا نظامنامه اش نوشته شود و داده شود برای تصویب کمیسون و با نهایت سرعت و با نهایت عجله ما این لایحه را تنظیم کردیم و آن جاهائی که ضرر داشت برداشتیم و آمد بمجلس و مجلس این لایحه را همان طوری که در کمیسون تنظیم شده بود رأی داد و تصویب شد. نه يك وزیر که جواب از عملیات وزارت دارائی بدهد آمد یعنی جوابی بدهد که یصح السکوت باشد نه اینکه من همچو کردم نه آقا. ما گفتیم این لایحه پنجاه میلیون که برای این مردم بدبخت بود کجا رفت در کجا است؟ هر جا که میرویم این مستخدمین صحبت میکنند که گرک دهن آلوده و یوسف ندریده این پنجاه میلیون بنام کارمندان دولت نوشته شده است این لایحه کجا رفته است در چه حالی است؟ حالا خواستم آقای تدین چون صراحت نطق دارند و صراحتشان هم ملازم با عمل است (حالا اگر مثل جوابهای آقای وزیر دارائی که مثل جوابهای مرحوم فرزین که همیشه صحبت در کلیات میگردد و در جزئیات صحبت نمیکرد توضیح بدهند. این يك موضوعی است که بنده با نهایت التماس از دولت تقاضا میکنم که تا روز شنبه این لایحه را بیاورند و همانطور که مخبر کمیسون بودجه وعده دادند به

مجلس ما این لایحه را در عرض ۲۴ ساعت تمام خواهیم کرد موضوع دیگری که خواستم بعرض برسانم این است که يك روز دیگر هم پشت همین تریبون همین میز خطابه بنده وقایع فارس را برسبیل اجمال بعرض مجلس رساندم و این وقایعی را که عرض میکنم راجع بخانه خودمان فارس است که بویر احمدیها و قشقائیها ریختند و خانه مانرا چاپیدند و قضیه اردکان که یکی از شهرهای فارس است که پیش آمد و آنجا را چاپیدند و بعد آن قضیه ای که در سیمرم واقع شد و تمام اینها ناشی نشد مگر برای همین بیانی که آقای تدین فرمودند یعنی برای حس رأفت و حس شفقت است که ما اینجا راحت میدانیم آرام و آسوده می نشینیم جای میخوریم ولی خبر نداریم که فارس زیر لگد سواران قشقائی است همه جاده ها را بر مردم سد کرده اند شهر شیراز امنیتش از بین رفته است ناصر قشقائی چهار هزار نفر مسلح را دورش جمع کرده است و آغتشاشانی راه انداخته است آنوقت می آیند پیشنهاد میکنند قضیه کسی را که بر علیه حکومت ملی قیام کرده است و بوضد حکومت مرکزی قیام نموده و نشان داده است در عالم که ما مردم قابل حکومت ملی نیستیم بدلیل اینکه دیکتاتور که ازین رفت همه ماها یاغی شدیم تمام زحمات مشروطه طلب ها را از بین بردند مدلل کردند و نمایانند دنیا که این مردم قابل حکومت ملی نیستند آنوقت ماها هم قضایای قشقائیها را بیائیم بحکمیت و صواب اندیشی حل کنیم آنوقت در سیمرم آن اقتضای را برای قشون تهیه کنند که وزیر جنگ میرود نمیتواند موفق شود فرمانده قشون میرود نمیتواند موفق شود هر کس رفته نتوانسته موفق شود و تمام شیراز را در آتش سوزانده آقایان و کلای فارس چرا نمیگوئید؟ چرا خجالت میکشید؟ چه نتیجه دارد این سکوت ناصر نشسته است در کمال خوبی ما اعلان جنگ دادیم در آنجا جاسوسهای دول هند ما در خانه اش هست قوایش همه حاضر است ناصر هم رئیس اینها است شرافت را سردار محتشم بختیاری دارد که وقتی میفهمد ابوالقاسم خان در مقام مخالفت بر آمده زده است توی گوشش که فلان فلان شده حالا موقعی است که ما این کارها را بکنیم؟ حالا موقعی است که ما باید

ایران را حفظ بکنیم نه اینکه مخالفت بکنیم! شرافت را ایلات شاهسون دارند که کمال مسالمت را دارند. شرافت را ایلات لرستان دارند که در کمال سلامت زندگی کرده و در این موقع که این زلزله سخت برای ایران واقع شده با نهایت سلامت و خوبی زندگی میکنند نه اینکه ناصر که با این همه محبتی که باو کرده اند پول باو دادند ده باو دادند و هر قسم محبتی نسبت باو کردند با اینحال برود و ایلات فارس را آنطور متزلزل کند. چرا توجه نمیکنید ما اینجا نشسته ایم و میگوئیم نماینده حکومت ملی هستیم آیا این است روشی که باید در باره آنهاست که برخلاف حکومت ملی قیام کرده اند عمل شود؟ باید بگوئیم آنها را بحکمیت واگذار کنیم؟ يك شخص یاغی و طاغی که تفنگ کشیده برضد حکومت ملی و یکعده سرباز را کشته و یکمقدار اسلحه برده و همه جا را آتش زده البته باید مجازات شود تمام اینها نتیجه شفقتی است که در باره این قبیل اشخاص اعمال میشود در صورتیکه ما باید همانطور که آزاد بخوانان طبقه اول ملت سر مشق و دستور داده اند و موضوع اشداء علی الکفار را عمل کرده اند همانطور عمل کنیم نه اینکه بکمر تبه آن روح شجاعت ازین برود و يك حالت استرضا و سستی و بیحالی جای آنرا بگیرد ما باید کاری بکنیم که دولت موفق شود و البته مجلس باید دولت را تقویت کند که امنیت را بتواند در مملکت ایجاد نماید ضمناً این را هم خواستم عرض کنم که منصور الملک یکی از رجال کار کن این مملکت است و البته نباید از کسانی که خدمت کرده اند بنام بد ذکر کرد این موضوع را من نمیخواستم بگویم ولی ناگزیر شدم عرض کنم

رئیس - آقای بهبهانی -

بهبهانی - همانطور که آقای انوار گفتند تقریباً امروز دستور نداریم برای اینکه هر لایحه که اینجا عنوان شود باید برود به کمیسون جدید و در آنجا مطرح شود مگر اینکه يك لایحه فوری برسد و لایحه فوری نداریم از این گذشته صحبتی که آقای دهستانی کردند بنظر من مهمترین صحبتهاست برای اینکه موضوع جان مردم است موضوع

گرسنگی مردم است آمدن زمستان و نبودن ارزاق اینها يك اموری است که از امورات مهمه است آقای دهستانی از من تقاضا کردند که اقداماتی که شده است بعرض برسانم در هیئت وزراء با حضور آقای دکتر میلیسپور رئیس دارائی و آقای نخست وزیر و آقای صفاری رئیس ناوآخانه هم بودند و یک نفر دیگر هم بود البته آن مذاکرات يك موضوع مفصلی دارد که آنرا نمیتوانم عرض کنم و اجمالاً این است که آقایان نمایندگان فراکسیون نهایت شریف بردند و آقای دکتر میلیسپور رئیس کل دارائی هم بودند تقاضا کردم که شما باید جواب بدهید برای اینکه ما صحبتها مان را در مجلس کرده ایم و بنا بود جوابهای ما را بدهید و ندادید ایشان شروع کردند بيك سلسله مذاکراتی ولی چون ذکر تمام مذاکرات محل احتیاج نیست آن قسمتی که محل احتیاج است عرض میکنم يك قسمت از فرمایشات ایشان این بود که نان سیلو را من تصدیق میکنم که محل رضایت نیست و پخت آنهم دارد کم میشود علت آن این است که سیلو يك نواقصی دارد و باید رفع بشود ولی تا بحال نتوانستیم نواقص آنرا رفع کنیم مهذا این محتاج مدتی است که نواقص آنرا بشود رفع کرد تمنی میکنم آقایان توجه بفرمایند اگر آقایان توجه بفرمایند بهتر است زیرا این موضوع محل ابتلاء همه است فقط مخصوص من نیست بنده در جواب عرض کردم شما الزامی ندارید باینکه نان سیلو بمردم بدهید که آنها نتوانند بخورند و رغبتی هم ندارند برای اینکه آن غذاهائی که آنها میخورند مناسب با نان سیلو نیست علاوه بر این خودتان معتقدید که نان سیلو يك نواقصی دارد چه لزومی دارد باینکه مردم را لزوم بکنیم نان سیلو بخورند در صورتیکه آردی که شما به سیلو میدهید نصف آن هم عاید مردم نمیشود برای اینکه آن اشخاصیکه در سیلو هستند مخصوصاً بد می یزند که مردم نخورند و برای خودشان بماند و برای چهارپایان بفروش برسانند و استفاده برند الان شما در تمام این جاهائیکه نان سیلو بفروش میرسانند تشریف ببرید ملاحظه میفرمائید که دو هزار نان سیلو هست که مردم نخریده اند و آنجا مانده و خشک شده است غیر از اینکه

بکوبند و غذای چهارپایان باشد چیز دیگری نیست ایشان این قسمت را تصدیق کردند و گفتند نان سیلو را من خودم رضایت ندارم و بهتر این است که نان سیلو را تبدیل کنیم بنان مرسومی شهز و آردش را بدهیم بنانوها و این نان سیلو علاوه بر این که محل رغبت مردم نیست محل تنفر هم هست و بالاخره این نان سیلو را میگذرانند و میآیند و فشار میآورند بدکانهای نانوائی سنگک و یک خلاف انتظاماتی هم واقع میشود و یک بیچاره بجای اینکه نان سیلو بگیرد و دروغ نان سنگک و آنوقت بعد از دو ساعت از آنجا بیرون میآید بادست خالی خلاصه بایک مقدمات و توضیحاتی ایشان تصدیق کردند که نان سیلو را باید موقوف کرد و موقوف هم خواهیم کرد و یک طرز عملی بنده پیشنهاد کردم برای اینکه نان شهر در تحت یک انتظاماتی به نانوا خانه های سابق شهر ارجاع شود و آنها نان مردم را اداره کنند و آن طریق این بود که عرض کردم که شما این جنسی را که به سیلو و نانوا خانه می دهید همه اش را بدهید بنانوا خانه که تحت یک شرایط و یک ترتیبی باشد که اسباب اطمینان باشد بلکه یک اعتباراتی هم از ایشان بگیرید که بواسطه آن اعتبارات ملزم باشند نان شهر را اداره کنند علاوه بر این ممکن است یک کنترل طبیعی هم قرار بدهیم و آن کنترل طبیعی این است که شهر را تقسیم کنیم به ۶۰ قسمت یا ۷۰ قسمت و بالاخره هر قسمت که باید نان بگیرند معین بکنند و بقدر احتیاج آنها آرد بدهند و در هر قسمتی سه نفر چهار نفر از امنای محلی شهر را معین کنند که اینها مراقبت کنند و مواظبت بکنند و دکانها را اداره کنند من قول میدهم بشما که شب پای آرد بخوابند و صبح آرد را بریزند توی طشتک و نان کنند و مردم بدهند اینها خودشان حاضرند مجاناً و بلا عوض این زحمت را بکشند و شما اگر خواستید این را عملی کنید وقتی آنها از معتمدین محلی و اهالی محل بودند البته میدانند که خوراک منزل من پنج تا نان است اگر یک روز من از شان بیشتر از پنج دانه بخوام نمیدهند بنابر این این زیاد رویهائی که میشود از بین میروند یکی از زیاد رویه های

نانوائی این است که آن گندم و آردی که دولت باو میدهد این کافی نیست که خرج خودش و دکان خودش و شاگردهایش را در بیاورد و مجبور است که مقداری از آردش را بر دجهائی که بیشتر میخورد و از یک طرف هم با این خوراک پزها و آبگوشت پزها کنتراتی می بندد و یک نانوائی قبل از اینکه مردم در دکان جمع شوند برای آنها تهیه میکند و آنها میدهد این هم یکی از زیاد رویهائی است که میکنند و بالاخره در نتیجه مردم بی نان میمانند و اگر معتمدین محل باشند اینطور نمیشود و باید یک کمیته تشکیل بشود و این کار را عهده دار شود بالاخره تمام این مطالب را قبول کرد و وعده دادند که انجام بدهند یکی این بود و یکی هم راجع بجواز آرد بود که ما گفتیم ندادن جواز بمردم نتیجه اش این خواهد بود که مردم بیچاره میشوند و یکی از جهات ندادن جواز بمردم برای این بود که میگفتند بازار سیاه پیدا میشود در صورتیکه اینطور نیست و بایشان گفتیم که شما خیال میکنید که جواز ندهید بمردم بازار سیاه پیدا نمیشود خیر الان بازار سیاه پیدا شده و الان مردم دارند میروند و بقیه های زیادی آرد میخرند و دولت هم نمیتواند جلو گیری کند و اگر جواز بدهیم در راه خواهند بود و یک زحمتی هم از دولت رفع شده است و اینطور هم قرار شده بود در آن آئین نامه که آقای دکتر میلسپو قرار دادند بودند در ماه رمضان یکیش این بود که ما جواز میدهم ولی شرطش این است که از سیلو بگیرند ما گفتیم گرفتن از سیلو برای چه؟ در صورتیکه شما باید غنغن کنید باین بودن و وسائط نقلیه که از سیلو نگیرند و بگویند که جواز میدهم بشرط اینکه از سیلو نگیرند برای اینکه هر کس که جواز میخورد باید برود از کسیکه مازادش را داده از او بخرند چون این عمل یک ترویجی هم میشود از اینکه آن کسانی که مازاد نداده اند خواهند داد برای اینکه می بینند وقتیکه مازادشان را پرداختند از شان میخرند و یک همراهی هم میشود با دولت که خودشان بروند مازادشان را بدهند برای اینکه می بینند که باقی جنسشان را میخرند خارج میکنند یکی دیگر این است که

این میروند خودش تهیه میکند و با وسائلی که خودش تهیه میکند میآورد و دیگر لازم نیست که با این عدم وسائل از سیلو بگیرد و شما باید شرط کنید که از سیلو نگیرد و برود از هر کجا می خواهد تهیه کند منتها از اشخاصی تهیه کند که مازادشان را پرداخته اند و بالاخره در حضور آقایان نمایندگان و آقای نخست وزیر گفتند تمام این پیشنهادات را قبول کردم و بموقع اجرا میگذارم و به آقای رئیس نانواخانه که حاضر بودند غنغن کردند که این پیشنهادات را انجام بدهند متأسفانه من در روزنامه اطلاعات خواندم که باز مشغول تهیه نان سیلو هستند گرچه این مو کول شد که کار نانواخانه درست شود بعد نان سیلو را موقوف کنند و نوشته بود که می خواهند سیلو را تعمیر کنند از آن طرف نوشته بود که جواز بکسانی داده میشود که مازادشان را پرداخته باشند من نفهمیدم معنی این حرف چیست اولاً ملک دار خودش بهر طریق هست نان خودش را میآورد و با این رویه دولت مجبور است به قاچاقی هم بیاورد و این برخلاف آن وعده بود که دکتر میلسپو صریحاً گفت که من قبول دارم این بود که بنده با تلفن صحبت کردم و استفساراتی کردم معلوم شد که یک اختلافاتی بین آنها بوده است و دیشب رفع شده و ممکن است امروز نتیجه گرفته شود بنده که تلفن کردم خود آقای دکتر میلسپو گفتند که من آن پیشنهادات شما را قبول کردم و امروز هم با حضور آقای رئیس الوزرا و وزیر دارائی و رئیس خواربار یک جلسه داریم که تمام اینها تکلیفش معلوم میشود و آنچه که بنده اطلاع دارم اعضای اداره خواربار و رؤسای اداره خواربار میل ندارند و راضی نمیشوند که نان سیلو موقوف شود چون برای آنها یک منافع دارد و البته صرف نظر کردن از یک منافع برای آنها مشکل است این بود که به آقای دکتر میلسپو گفتم که شما نباید شرافت خودتان را فدای منافع یک عده بکنید و شما باید یک قولهای که داده اید یا شرافت اجرا کنید اگر دیدید که ممکن نیست سیلو جائی نرفته است باز دو ماه دیگر سیلو را اداره کنید ولی بطوریکه بنده

اطلاع دارم اگر اینطور که ما پیشنهاد کردیم بکنید و نانواخانه را همانطور که پیشنهاد کردیم اداره بکنند و جواز هم به اشخاص خانه دار بدهند هم زحمت دولت کمتر میشود و هم رفاهیت بیشتری برای دولت فراهم میشود دیگر بنده عرضی ندارم.

۳- اعلام نتیجه استخراج آراء مر بوط به کمیسیونها

رئیس - یک کاغذی از اداره نانواخانه بمجلس رسیده است که درصدد هستند بجای نان سیلو نان تافتان تهیه بکنند گزارش هیئت نظارت راجع به انتخاب اعضاء کمیسیونها بشرح ذیل خوانده شد

کمیسیون قوانین دارائی عده حاضر در موقع اخذ رأی ۷۲ عده آراء مأخوذه هفتاد .

حائزین اکثریت - آقایان : ناصری - گودرز نیا - مخبر فرهمند - دادور - مجد ضیائی - دهستانی - نمازی - فتوحی پارسا - دکتر تاج بخش - کازرونیان - طوسی - مؤید قوامی افشار - محیط - پناهی - معدل - طباطبائی - نائینی .

۲ - کمیسیون قوانین داد گستری عده حاضر در موقع اخذ رأی ۷۳ عده آراء مأخوذه ۷۰ حائزین اکثریت آقایان : ملک مدنی - دکتر قزل ایاغ - بهبهانی - انوار - رهبری لیقوانی - سزاوار - نقابت - سلطانی - مهذب - اوحدی - لاریجانی - رضوی - مؤید احمدی - همراز - ثقة الاسلامی حمزه تاش . نسبت بیکنفر دیگر اکثریت نبود .

۳ - کمیسیون قوانین بازرگانی و پیشه و هنر عده حاضر ۷۳ - عده آراء ۷۱ .

حائزین اکثریت - آقایان : نمازی - امامی - چاپچی - نیکپور - رستم گیو - پارسا - خسرو شاهی - اصفهانیان - فرشی - آزادی - کازرونیان - مخبر فرهمند - عزیزی - مهدوی نصر تیان - حریری - اردبیلی - اصفهانی .

۴ - کمیسیون کشور عده حاضر ۷۳ عده آراء ۷۰ حائزین اکثریت - آقایان : افخمی - امیر تیمور - فریدونی اوحدی - جلائی - شه دوست - یار احمدی - مسعودی خراسانی - هجاء - نواب یزدی - طوسی - مشیردوانی - مکرم افشار -

بوداغیان - عطاءالله پالیزی - ناهید - صفاری - کامل ما کو.
۵ - کمیسیون فرهنگ عده حاضر موقع رأی ۷۵ عده
آراء ۷۲.

حائزین اکثریت - آقایان: مجد ضیائی - فیاض - دکتر
طاهری - دکتر سنگ - منصف - موقر - آزادی - سلطانی -
شاهرودی - صفوی - دکتر ملک زاده - هاشمی - نراقی -
مهدب - اورنگ - روحی - فرخ - نوبخت.

۶ - کمیسیون کشاورزی عده حاضر ۷۶ عده آراء ۷۱
حائزین اکثریت - آقایان: فرمانفرمائیان - هدایت -
معدل - لیفوانی - مؤید ثابتی - معتصم سنگ - کامل ما کوئی
شبهانگ - افشار - محیط - بوداغیان - امیر ابراهیمی - ملایری
ملک زاده - یار احمدی - فتوحی - هدایت الله پالیزی - حسن
اکبر.

۷ - کمیسیون راه عده حاضر ۷۳ عده آراء ۷۳
حائزین اکثریت - آقایان: تهر انچی - ناهید - امیر ابراهیمی
یمین اسفندیاری - دولت شاهی - ذوالقدر - دکتر نهورای -
مؤید قوامی - رهبری - فتوحی - ریگی - اردبیلی - رفیعی -
مسعودی - مسعودی خراسانی - حریری - دکتر سمیعی - جزه تاش.
۸ - کمیسیون امور خارجه عده حاضر ۷۳ عده آراء ۷۰
حائزین اکثریت - آقایان: اقبال - طالش - نبیل سمیعی -
یمین اسفندیاری - همراز - مستشار - مقدم - منشور -
مهدوی - نوبخت - هدایت

نسبت بیک نفر دیگر رأی نداده اند

۹ - کمیسیون بهداری عده حاضر ۷۳ عده آراء ۷۳
حائزین اکثریت - آقایان: دکتر ادهم - دکتر قزل ایاغ
دکتر ملک زاده - دکتر سمیعی - دکتر غنی - دکتر ضیاء
دکتر نفیسی - دکتر نهورای - دکتر تاج بخش - طباطبائی
موقر - ساکینیان

۱۰ - کمیسیون نظام عده حاضر ۷۶ عده آراء ۷۵
حائزین اکثریت - آقایان: دادور - انوار - روحی - معتضدی
مقدم - صفاری - طباطبائی - رفیعی - تهر انچی - آزادی
نراقی - هاشمی

تاریخ ۳۰ تیر ۱۳۲۲ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون
عرایض و مرخصی واقع شده اینک گزارش آن تقدیم میشود.
رئیس - موافقین با مرخصی آقای مرآت اسفندیاری
برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

آقای فروهر درخواست یکماه مرخصی از تاریخ استفاده
نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده
اینک گزارش آن تقدیم میشود.

رئیس - موافقین با مرخصی آقای فروهر برخیزند (اکثر
برخواستند) تصویب شد. آقای انوار.

انوار - بنده گاهی مجبور میشوم که با مرخصیها مخالفت
کنم و حق این بود که در جلسه خصوصی عرض کرده باشم
چون از بس اینجا حمله کردند که چرا مخالفت میکنی اغلب
ساکت میشوم ولی امروز اگر مخالفت میکنم روی خلوص
عقیده ایست و آن این است که اگر مخالفت کنیم شاید یک
ثوابی هم کرده ایم چون یک آقایانی بدون اجازه و بدون
در نظر گرفتن نظامنامه همینطور رفته اند حالا که میخواهند
مرخصی بگیرند باید سهمی هم از حقوق خودشان برای فقرا
در نظر بگیرند مثل آقای طوسی که رفته اند مدتی و خوب
حالا و کیل هم که شده اند عرض بنده موافقت کنید و رأی ندهید
یک خدمتی هم بفقرا شده است.

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - آقای فروهر در این مدت که نماینده
مجلس بوده اند تا کنون هیچوقت مرخصی نرفته اند حالا هم
قبل از اینکه بخواهند مرخصی بروند اجازه خواسته اند
حق هم قانونی دارند و هم با اصل نظامنامه موافق است و
اینجا هیچ اشکالی در مرخصی ایشان نیست و راجع به آقای
طوسی هم فرمودید همه آقایان میدانند که ایشان یکی از
عناصر برجسته و حساس این مجلس بوده اند و همه آقایان
ملاحظه میفرمایند که ایشان عهده دار کارهای اداری مجلس
و صورت مجلس هستند و مدتها هم هست که معاونت تقنینیه
مجلس را داشته اند و جا داشته است که کمیسیون عرایض

استثنائاً نسبت بایشان کمک کرده باشد و بنظر بنده بیانات
آقای آقا سید یعقوب هم روی مخالفت با مرخصی آقای طوسی
نبوده و از نظر خیرخواهی بوده است و مقصودی نداشته اند
رئیس - آقای طوسی

طوسی - بنده خیلی میل داشتم آقای انوار که یک
سوابق آزادی خواهی منظمی دارند یک فرمایشی بفرمایند
و بنده جواب بدهم و درد دلی بکنم من میل داشتم که
سایرین هم مثل بنده کار بکنند بنده سی و پنج سال است که
در راه اساس مشروطیت کار میکنم بدون اینکه یکساعت
مرخصی گرفته باشم چرا نمی بینید؟ چرا چشمهایتان را هم
میگذارید آقا این نتیجه سی و پنج سال خدمت من است؟!
رئیس - رای میگیریم بمرخصی آقای فروهر موافقین
برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد.

آقای محیط درخواست ده روز مرخصی از تاریخ دوم مهر
۱۳۲۲ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی
واقع شده اینک گزارش آن تقدیم میشود.

رئیس - آقای انوار.

انوار - آقای طوسی من از روی رفاقت و حسن نیت
صحبتی کردم البته من منکر صداقت شما و خدمات متمدن شما
نشدم حالا هم اگر مخالفت میکرده بودم خداوند بخشنده از
درجات عالی و سامی شما کم نمیشد البته من هم تصدیق دارم
شما هم نشین ملائکه مقربین هستید این قدر تند نشوید شما
بخراسان رفته اید و همه هم بشما رأی داده اند و آب سرد هم
خورده اید حالا خیلی تند شده اید ولی بنده خواستم عرض
کنم مرخصی ها زیاد شده است و خوبست یک ملاحظه هم
از فقرا بشود چون معمولاً یک جرائمی جمع میشد و بفقرا
داده میشد والا خدای نکرده مقصودی نداشته ام و آقای طوسی
هم باید از من عذرخواهی کنند.

رئیس - موافقین با مرخصی آقای محیط برخیزند (اغلب
برخواستند) تصویب شد.

آقای معینی درخواست بیست روز مرخصی از تاریخ
دوازدهم مهر ۱۳۲۲ نموده اند و کمیسیون عرایض و مرخصی

۱۱ - کمیسیون پست و تلگراف عده حاضر ۷۳ عده
آراء ۷۳
حائزین اکثریت - آقایان: فریدونی - مرآت اسفندیاری
یمین اسفندیاری - ساکینیان - شه دوست - مشار.

[۴ تصویب هفت فقره مرخصی]

رئیس - از آقایان خواهش میشود که کمیسیونهارا تشکیل
بدهند و هیئت رئیسه شان را نیز معین کنند که کارهایی که
داریم حاضر شود و برای جلسه آینده شروع بکار کنیم.
چند فقره گزارش کمیسیون عرایض و مرخصی خوانده
می شود.

خبر کمیسیون راجع بمرخصی آقای شاهرودی
آقای شاهرودی درخواست ۲۰ روز مرخصی از هفتم مهر
۱۳۲۲ نموده اند و کمیسیون عرایض و مرخصی
بدرخواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن به عرض
می رسد.

رئیس - موافقین با مرخصی آقای شاهرودی برخیزند
(اغلب برخاستند) تصویب شد

آقای طوسی برای انجام امور محلی حوزه انتخابیه خود
درخواست چهل و سه روز مرخصی از تاریخ ۲۴ مرداد ۱۳۲۲
نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی
واقع شده اینک گزارش آن بعرض میرسد

رئیس - موافقین با مرخصی آقای طوسی برخیزند
(اغلب برخاستند تصویب شد)

آقای فتوحی درخواست شانزده روز مرخصی از تاریخ
نهم شهریور ۱۳۲۲ نموده اند مورد موافقت کمیسیون
عرایض و مرخصی واقع شده اینک گزارش آن تقدیم
می شود

رئیس - موافقین با مرخصی آقای فتوحی برخیزند
(اکثر برخاستند) تصویب شد:

آقای مرآت اسفندیاری درخواست یکماه مرخصی از

با درخواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن بعرض
میرسد.

رئیس - موافقین با مرخصی آقای معینی برخیزند
(اکثر برخاستند) تصویب شد.

آقای مصنف درخواست دو ماه مرخصی از اول مهر ۱۳۲۲
نموده‌اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع

شده اینک گزارش آن تقدیم میشود.

[۵- موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - چون اکثریت نیست به جلسه بعد موکول
میشود. اگر تصویب میفرمائید جلسه را ختم کنیم

(صحیح است) جلسه آینده روز سه شنبه

(مجلس مقارن ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری